

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/27/2015
Identifikačné číslo spisu:	8810200888
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8810200888.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Obec Pavlovce, Pavlovce č. 143, 094 33 Hanušovce nad Topľou, IČO: 00 332 658, právne zastúpeného: JUDr. Bartolomejom Kaščákom, advokátom, M. R. Štefánika 171, Vranov nad Topľou, proti žalovanej: Ing. Milada Žipajová, miesto podnikania Potočná 18, 080 06 Prešov, IČO: 17 209 234, za vedľajšej účasti: Wüstenrot poisťovňa, a.s., Karadžičova 17, 825 22 Bratislava 23, IČO: 31 383 408, právne zastúpenej: JUDr. Jaroslavom Čollákom, advokátom, Floriánska 17, Košice, o zaplatenie 20.609,44 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 10Cb/22/2010, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. februára 2015, č. k. 2Cob 90/2014-365, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu o d m i e t a.
Žalovanej sa náhrada trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.
Žalobca j e p o v i n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v sume 454,24 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

Odôvodnenie

Žalobca sa pôvodne podanou žalobou prostredníctvom právneho zástupcu domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd žalovanú zaviazal na zaplatenie 20.609,44 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 1. januára 2010 do zaplatenia a náhrady trov konania.

O predmetnej žalobe rozhodol súd prvého stupňa rozsudkom zo 17. februára 2011 č. k. 10Cb 22/2010-91 v spojení s opravným uznesením z 9. mája 2011 č. k. 10Cb 22/2010-116 a to tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 20.609,44 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 1. októbra 2010 do zaplatenia a trovy konania vo výške 1.884,- eur na účet právneho zástupcu žalobcu a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Na odvolanie vedľajšieho účastníka konania odvolací súd uznesením z 19. apríla 2012 č. k. 2Cob 59/2011-163 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa spolu s opravným uznesením a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Odvolací súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a pre

rozhodnutie nezaobstaral spoľahlivé skutkové zistenia. Žalujúca obec odvádza nároky uplatňované v tomto konaní na základe zmluvy uzavretej so žalovanou 24. septembra 2007 v znení jej dodatku z 12. januára 2009, pričom žalovaná túto zmluvu uzatvárala ako autorizovaný stavebný inžinier - podnikateľ vedený v živnostenskom registri. Samotná zmluva v čl. V. bod 6 upravuje, že veci neupravené touto zmluvou sa spravujú príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Zmluvným partnerom žalovanej bola samosprávna územná jednotka - obec a tento záväzkový vzťah sa týkal zabezpečovania verejných potrieb. Preto v zmysle § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovanou, predmetom ktorého bolo vypracovanie a dodávka projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby sa má spravovať treťou časťou Obchodného zákonníka. Na náhradu škody je potrebné aplikovať ust. § 373 až 386 Obchodného zákonníka. Podľa tejto úpravy vzniká zodpovednosť za škodu pokiaľ sú splnené tieto predpoklady: protiprávnosť, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnosťou a vznikom škody, predvídateľnosť a neexistencia okolností vylučujúcich zodpovednosť. Pre rozhodnutie vo veci samej je potrebné zodpovedať tieto otázky:

- a) je to, čo má obec zaplatiť UNISTAVU, s.r.o., Prešov skutočnou škodou, ušlým ziskom alebo náhradou nákladov obce v zmysle ust. § 379 a 380 Obchodného zákonníka,
- b) je daná príčinná súvislosť medzi žalovanou uznaným pochybením a povinnosťou žalujúcej obce zaplatiť faktúry zhotoviteľovi číslo 2009334 z 15. decembra 2009 a číslo 2009336 z 15. decembra 2009 (po krátení 5 %),
- c) bola by vôbec obec získala pri predpokladanom správnom spracovaní výkazu výmer aj prostriedky z eurofondov na úhradu týchto faktúr za práce navyšiac a čo vôbec slúžilo pre rozhodnutie o pôvodnej žiadosti o poskytnutie z prostriedkov z eurofondov; treba zohľadniť aj navýšenie finančného príspevku podľa dodatku z 8. februára 2010.

Súd prvého stupňa uznesením zo 7. júna 2014 č. k. 10Cb 22/2010-311 pripustil zmenu žaloby v časti úrokov z omeškania a to tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 20.609,44 eur od 1. októbra 2010 do zaplatenia.

Rozsudkom z 11. júna 2014 č. k. 10Cb 22/2010-322 súd prvého stupňa žalobu zamietol. Zároveň rozhodol, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Súd prvého stupňa doplnil dokazovanie v zmysle pokynov odvolacieho súdu. V odôvodnení rozsudku citoval ust. § 226 O. s. p., § 261 ods. 2, § 373, §374 ods. 1, 2, 3, § 376, §378, § 379, § 380 Obchodného zákonníka a konštatoval, že v zmysle pokynov odvolacieho súdu súd v prvom rade vykonal právne posúdenie žalovaného nároku, pričom uzavrel, že predmetný žalovaný nárok je potrebné posúdiť v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka o náhrade škody a to z dôvodu, že zmluvu o vyhotovení a dodávke realizačnej projektovej dokumentácie uzatvárala žalovaná ako autorizovaný stavebný inžinier - podnikateľ vedený v živnostenskom registri a žalobca obec Pavlovce ako samosprávna územná jednotka, predmetom ktorej je záväzkový vzťah týkajúci sa zabezpečovania verejných potrieb obce (§261 ods. 2 Obchodného zákonníka).

Súd prvého stupňa mal za to, že v danom prípade si žalobca uplatňuje voči žalovanej nárok na náhradu škody, pretože musel vynaložiť náklady, ktoré by ušetril, resp. získal z eurofondov, keby žalovaná neporušila svoje povinnosti. Všeobecná zodpovednosť za škodu podľa Obchodného zákonníka je upravená v us. § 373 až § 386 a je založená na princípe objektívnej zodpovednosti a predpokladom pre vznik zodpovednosti je porušenie záväzku alebo inej právnej zodpovednosti stanovenej v Obchodnom zákonníku, protiprávnosť, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnosťou a vznikom škody, predvídateľnosť a neexistencia okolností vylúči zodpovednosť. Uvedené predpoklady pre vyhovieť žalobe o náhradu škody musia byť splnené kumulatívne a ich existenciu musí preukázať v konaní poškodený. Rozsah náhrady škody je upravený všeobecne v § 379 až § 381 Obchodného zákonníka. Z § 379 prvá veta Obchodného zákonníka vyplýva, že ak tejto zákon neustanovuje inak, nahrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Ujmou v zmysle § 380 Obchodného zákonníka je ujma, ktorá vznikla v priamej príčinnej súvislosti s porušením záväzkových povinností škodcom.

V odôvodnení rozsudku súd poukázal na to, že škodou sa rozumie skutočná škoda, ako majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu oproti majetkovému stavu pred

škodovou udalosťou a ušlý zisk, ako zisk, ktorý by bol poškodený dosiahol, keby nenastala škodová udalosť. Zodpovednosť je daná len vtedy, kedy vzniknutá škoda je v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti. Nie každé porušenie povinnosti je v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou. Zákon (§380 Obchodného zákonníka) rozširuje rozsah náhrady škody tak, že do nej zahrňuje aj náklady, ktoré poškodená strana musela vynaložiť v dôsledku porušenia zodpovednosti druhej strany. Aj medzi vynaloženými nákladmi a porušením povinnosti musí byť príčinná súvislosť.

Súd žalovaný nárok posúdil ako škodu - náhradu nákladov v dôsledku porušenia povinnosti žalovanej. Žalobca žalovaný nárok odôvodnil tým, že v dôsledku chybných častí projektovej dokumentácie, a to výkaz výmer musel vynaložiť finančné prostriedky na práce, teda náklady, ktoré v projektovej dokumentácii v rozpočte boli zahrnuté, avšak vo výkaze výmeru už zahrnuté neboli. Malo ísť o čiastku 21.694,17 eur, ktorú žalobca aj uhradil. Účastníci konania zhodne tvrdili, že náklady na práce navyše v sume 21.694,17 eur v projektovej dokumentácii boli zahrnuté, avšak vo výkaze výmer chýbali. Žalovaná potvrdila, že aj stanovená výška 21.694,17 eur je správna. Z uvedenej sumy si žalobca ponížil žalovanú sumu o 5 %, ktorú v prípade priznania ako nenávratný finančný príspevok by musel hradiť zo svojich zdrojov.

Súd dodal, že pre vyhovieť žalobnému návrhu musí skúmať všetky predpoklady na priznanie nároku na náhradu škody - náhradu nákladov. Na to, aby súd určil presnú výšku týchto nákladov dotazoval Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej ministerstvo), aby súdu oznámil, aká výška nenávratných finančných príspevkov z eurofondov by bola žalobcovi priznaná a poskytnutá, ak by výkaz výmer bol správny, a teda obsahoval aj chýbajúce položky, ktoré obsahuje projektová dokumentácia, ktorý súdu odpovedal, že zo strany ministerstva nie je možné odpovedať, že inak spracovaný výkaz výmer by bol v plnom rozsahu aj schválený, pretože nevie ako by tento výkaz výmer vyzeral. Schváleniu predchádza kontrola formálnej správnosti výkazu výmer a odborné hodnotenie, pri ktorých sú posudzované navrhnuté položky odbornými hodnotiteľmi. Hodnotiteľ posudzuje rozsah a kvalifikáciu položiek na základe stanovených hodnotiacich kritérií. Na základe výsledkov týchto procesov by mohlo dôjsť aj k vyčleneniu neoprávnených výdavkov. Akékoľvek dodatočné výdavky z dôvodu nepresného zosúladenia rozpočtu a výkazu výmer s projektovou dokumentáciou sú považované za neoprávnené a prijímateľ je povinný si ich uhradiť z vlastných zdrojov.

Z takto podanej správy z ministerstva súd nevedel jednoznačne určiť výšku škody spôsobenej na strane žalobcu. Ministerstvo pripustilo, že aj z týchto chýbajúcich položiek, ktoré neboli zahrnuté vo výkaze výmer, by niektoré položky mohli byť vyškrtuté ako neoprávnené.

Okrem toho sám žalobca vo svojej výpovedi súdu uviedol, že po zistení chybného výkazu výmer ministerstvo opätovne nepožiadalo o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na práce nezahrnuté vo výkaze výmer. Tým sa nepokúsil dosiahnuť to, aby tieto chýbajúce práce boli dofinancované nenávratným finančným príspevkom, a tak by žalobcovi žiadna škoda vo forme nákladov na práce navyše nemusela vzniknúť.

Pokiaľ išlo o dodatok č. 1 k zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, predmetom tohto dodatku neboli náklady za chýbajúce práce vo výkaze výmer, ale išlo o práce, ktoré boli zahrnuté vo výkaze výmer, ktoré boli označené ako neoprávnené a po prehodnotení zo strany ministerstva boli odňaté z položiek neoprávnené náklady. Išlo teda o náklady za rozdielne práce a materiál.

Keďže súd nevedel jednoznačne určiť, či vôbec a aká škoda žalobcovi vznikla, teda či vôbec niektoré položky, ktoré chýbali vo výkaze výmer by boli hradené z nenávratných finančných prostriedkov z eurofondov, a teda nebol jednoznačne stanovený prvý predpoklad pre priznanie nároku na náhradu škody, súd žalobu zamietol.

Výrok o tom, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej odôvodnil odkazom na ust. § 151 O. s. p., a to z dôvodu, že žalovaná nebola prítomná na pojednávaní, kedy došlo k vyhláseniu rozhodnutia vo veci samej a súd ju nepoučil, že má právo si uplatniť a vyčíslieť

náhradu trov konania.

Na odvolanie žalobcu odvolací súd rozsudkom z 19. februára 2015 č. k. 2Cob 90/2014-365 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Odvolací súd s poukazom na ust. § 153 ods. 1 O. s. p. konštatoval nasledovné. Právny vzťah, od ktorého žalujúca obec odvádza nároky uplatňované v tomto konaní, bol založený zmluvou uzavretou so žalovanou 24. septembra 2007 v znení jej dodatku z 12. januára 2009 (č.1. 5-6 spisu). Obsahom uvedenej zmluvy bolo vypracovanie a dodávka projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby s názvom „Rekonštrukcia, prístavba, nadstavba Materskej školy Pavlovce“.

Žalovaná podľa uzavretej zmluvy vypracovala a odovzdala žalobcovi projektovú dokumentáciu a žalobca na základe nej vypísal príslušné konanie na výber dodávateľa. Súčasťou projektovej dokumentácie je aj výkaz výmer zo 4. februára 2008. Podľa žalovanou spracovanej dokumentácie bola stanovená cena diela medzi obcou ako investorom a spoločnosťou UNISTAV s.r.o. ako zhotoviteľom diela. Dňa 14. októbra 2008 obec uzavrela so spoločnosťou UNISTAV s.r.o. zmluvu o dielo, ktorej nedeliteľnou súčasťou sa stala aj projektová dokumentácia spracovaná žalovanou. Cena diela aj podľa projektovej dokumentácie bola stanovená na sumu 8.031.726,35 Sk s DPH (266.604,48 eur). Dodatkom č. 1 zmluvy sa upravili ceny v eurách, dodatok č. 2 sa týkal zmeny termínu ukončenia stavby a dodatok č. 3 sa týkal spôsobu platieb.

V priebehu realizácie diela zhotoviteľom bolo zistené, že v projektovej dokumentácii v časti výkazu výmer sú nedostatky, spočívajúce v absencii niektorých nákladov (materiál a práce). V písomnom spracovaní zo 7. apríla 2009 bolo uvedených 9 takýchto položiek s celkovým nákladom 15.103,05 eur. Pri ďalšej realizácii diela zhotoviteľ zistil ďalších 5 nekrytých položiek, ktoré sú uvedené v dodatku z 18. novembra 2009 a ktoré vyčísli na sumu 1.167,83 eur. Celkove rozdiely predstavovali napokon v peňažnom vyjadrení sumu 21.694,17 eur s DPH.

Realizácia týchto vo výkaze výmer neuvedených položiek si vyžiadala uzavretie zmlúv obcou so zhotoviteľom diela a to zmluvy o prácach navyše z 8. apríla 2009 v znení dodatku č. 1 z 18. novembra 2009 s cenou prác navyše spolu vo výške 21.694,17 eur.

Po predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu v predmetnej veci žalobca zhotoviteľovi diela túto cenu prác navyše zaplatil 13. novembra 2011 tak, ako to vyplynulo z výpisu účtu žalobcu.

Medzi stranami nebolo v konaní sporným ani to, že predmetná stavba sa realizovala aj jej financovaním z nenávratného finančného príspevku a že pre účely uzatvárania zmlúv o poskytnutí tohto príspevku tiež slúžila projektová dokumentácia vypracovaná žalovanou.

Zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku číslo zmluvy Z2211012001801 z 24. februára 2009 uzavretej medzi Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (poskytovateľ) a obcou Pavlovce (prijímateľ) vyplýva, že predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie nenávratného finančného príspevku na realizáciu projektu Rekonštrukcia, prístavba a nadstavba MŠ Pavlovce. Podľa tejto zmluvy bodu 3.1. celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu predstavujú sumu 270.203,68 eur, a poskytovateľ poskytne prijímateľovi nenávratný príspevok do výšky 256.693,50 eur, čo predstavuje 95 % z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu projektu. Prijímateľ zabezpečí vlastné zdroje financovania projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu projektu. Z dodatku č. 1/DZ22U01200180103 z 3. februára 2010 k zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Z2211012001801 uzavretej medzi Ministerstvom výstavby a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (poskytovateľ) a obcou Pavlovce (prijímateľ) vyplýva, že predmetom tohto dodatku bola zmena celkových oprávnených nákladov na realizáciu projektu a zmena prílohy č. 2 zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej aj NFP) a zmena prílohy č. 4 rozpočet projektu. Účastníci tejto zmluvy sa dohodli na zmene celkových oprávnených výdavkov na realizáciu projektu vo výške 282.470,61 eur a na poskytnutí nenávratného finančného príspevku vo výške 268.347,08 eur. Takáto výška schváleného a zazmluvneného NFP vyplýva z uvedených zmlúv,

ale i zo správy MPaRV SR z 3. decembra 2012 (č. l. 194 a nasl. spisu). Poskytovateľ napokon žalujúcej obci aj príspevok v takejto výške poskytol.

Odvolací súd konštatoval, že skutkové zdôvodnenie uplatneného nároku v podstate spočíva na tom, že pri správnom spracovaní projektovej dokumentácie žalovanou (bez pochybení pri spracovaní výkazu výmer) by aj náklady za práce navyš (realizované pre obec podľa vyššie uvedenej zmluvy uzavretej s UNISTAV-om, s.r.o. 8. apríla 2009 v znení dodatku č. 1 z 18. novembra 2009) s cenou vo výške 21.694,17 eur boli financované z nenávratného finančného príspevku v rozsahu 95 %, t.j. v sume 20.609,47 eur.

Podľa žalobcu pre chyby žalovanej pri spracovaní projektovej dokumentácie - výkazu výmer - ocenenia nákladov na realizáciu projektovaného diela - obec nemohla čerpať prostriedky z eurofondov na úhradu ceny celého diela. Nemohla čerpať konkrétne tú časť, ktorá bola predmetom uvedenej zmluvy o dielo na realizáciu prác navyš, uzavretej s dodávateľom UNISTAV s.r.o. Prešov 8. apríla 2009 v znení Dodatku z 18. novembra 2009.

Žalovaná v konaní najskôr nerozporovala, že pochybila pri spracovaní výkazu výmer. Realizovala dokonca aj hlásenie poistnej udalosti (škodu spôsobenú jej činnosťou) v poisťovni. Neskôr v konaní uznala pochybenie, ale už tvrdila, že škodu nespôsobila.

V konaní sa netvrdilo a ani nepreukázalo, že by žalobca proti žalovanej uplatňoval nároky zo zodpovednosti za vady diela.

Vychádzajúc z dôvodov podaného odvolania, mal odvolací súd za to, že treba posudzovať či uvedené skutkové zdôvodnenie uplatňovaného nároku napĺňa z hľadiska právnej kvalifikácie zodpovednostný vzťah žalovanej za tvrdenú ujmu vzniknutú obci tým, že nemohla použiť na zaplatenie ceny diela (podľa zmluvy uzavretej s UNISTAV-om, s.r.o. 8. apríla 2009 v znení dodatku č. 1 z 18. novembra 2009) prostriedky NFP.

Ak by malo ísť o nárok na náhradu škody, podľa žalobcu by malo ísť o nárok podľa Občianskeho zákonníka. Odkazoval pritom na zákon č. 138/1992 Zb. (niekde zrejme len chybou vpísaní na zákon č. 132/1992 Zb. či zákon č. 132/1990 Zb.)

Odvolací súd poukázal na § 8 ods. 6 zákona č. 138/1992 Zb., kde v odkaze s uvedením „7“ je uvedené ust. „§ 631 a nasl. Občianskeho zákonníka.“ O tieto ustanovenia opiera žalobca svoje odvolacie námietky týkajúce sa požadovaného právneho posúdenia uplatňovaných nárokov podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd konštatoval, že ani v tomto štádiu konania nemal relevantný dôvod na zmenu názoru vysloveného v uznesení 2Cob 59/2011-163 z 19. apríla 2012.

Právny vzťah, od ktorého žalujúca obec odvádza nároky uplatňované v tomto konaní, bol založený zmluvou uzavretou so žalovanou 24. septembra 2007 v znení jej dodatku z 12. januára 2009 (č. l. 5-6 spisu). Žalovaná túto zmluvu uzatvárala ako autorizovaný stavebný inžinier podnikateľ vedený v živnostenskom registri Obvodného úradu Prešov pod č. 707-2308. V zmluve je označená aj príslušným identifikačným číslom (IČO: 172 09 234). Samotná zmluva v čl. V bod 6 upravuje aj to, že veci neupravené touto zmluvou sa spravujú príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Zmluvným partnerom žalovanej - podnikateľky pri jej podnikateľskej činnosti bola samosprávna územná jednotka - obec a v konaní nebolo spochybnené to, že sa tento právny záväzkový vzťah týkal zabezpečovania verejných potrieb. Potvrdil to vo viacerých prednesoch na súde prvého stupňa i na odvolacom súde (pri prejednaní predchádzajúceho odvolania) i žalobca. Obsahom uvedenej zmluvy bolo vypracovanie a dodávka projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby s názvom „Rekonštrukcia, prístavba, nadstavba Materskej školy Pavlovce“.

Odvolací súd mal za to, že uvedené skutočnosti svedčia záveru v zmysle ust. § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka, že predmetný záväzkový vzťah medzi žalujúcou obcou a žalovanou sa má spravovať treťou časťou Obchodného zákonníka o obchodných záväzkových vzťahoch. V posudzovanom prípade tak ide o obchodný záväzkový vzťah medzi územnou samosprávnou jednotkou a podnikateľom pri jeho podnikateľskej činnosti. S prihliadnutím na to je nutné v predmetnej veci aplikovať na nároky uplatňované v tomto konaní úpravu obsiahnutú v Obchodnom zákonníku.

Žalobca vo svojej argumentácii zrejme opomína i vzťah Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka ako je upravený v ust. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého právne vzťahy uvedené v ods. 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon. Odvolací súd poukázal aj na dôvodovú správu k predmetnému zákonu, ktorá konštatuje k tomuto ustanoveniu to, že v tomto odseku sa vyjadruje vzťah Obchodného zákonníka ako špeciálneho predpisu k všeobecnej úprave majetkových vzťahov v Občianskom zákonníku. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka aplikujú vtedy, ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka, a to z dôvodu, že dané otázky Obchodný zákonník neupravuje alebo jeho ustanovenia sa nemôžu aplikovať. O takúto situáciu v predmetnej veci však nejde.

S prihliadnutím na to bolo nutné v predmetnej veci aplikovať úpravu o náhrade škody, ktorá je obsiahnutá v Obchodnom zákonníku v ust. § 373 - 386. Podľa tejto úpravy vzniká zodpovednosť za škodu pokiaľ sú splnené nasledujúce predpoklady: protiprávnosť, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnosťou a vznikom škody, predvídateľnosť, neexistencia okolností vylučujúcich zodpovednosť.

Odvolací súd opäť uviedol, že žalovaná v konaní nerozporovala, že pochybila pri spracovaní výkazu výmer. Len samotná táto skutočnosť ale nesvedčí splneniu vyššie uvedených ďalších predpokladov pre zodpovednostný vzťah týkajúci sa náhrady škody. Odvolací súd sa stotožnil so súdom 1. stupňa, že v konaní nebolo preukázané, že konštatovaná protiprávnosť konania žalovanej zo zmluvy na realizáciu vyhotovenia a dodávky realizačnej projektovej dokumentácie na stavbu je spojená s nárokom na náhradu škody.

Relevantným pre vec bolo prioritne zodpovedanie otázky, či vôbec došlo k vzniku škody, či je priama príčinná súvislosť medzi protiprávnosťou a vznikom škody. Následne by prichádzali do úvahy i otázky o predvídateľnosti škody, či neexistencii okolností vylučujúcich zodpovednosť.

Odvolací súd citoval ust. § 379 a § 380 Obchodného zákonníka a odkázal na svoje predchádzajúce rozhodnutie v predmetnej veci. Po uvedenom rozhodnutí odvolacieho súdu žalobca plnil zhotoviteľovi diela sumu 21.694,17 eur. Napriek tomu žalobca (zrejme s vedomím, že sa do jeho majetku dostalo plnenie zhotoviteľa diela v uvedenej hodnote) už neuvádza v ďalšom konaní skutočnosti, ktoré by svedčili pojmu tzv. skutočnej škody, t.j. ujmy spočívajúcej v zmenšení jeho majetku, resp. jeho majetkového stavu a reprezentujúcej majetkovú hodnotu, ktoré by bol nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu (R 55/1971). Toto napokon netvrdí žalobca ani v dôvodoch svojho odvolania.

Podľa odvolacieho súdu tvrdenia žalobcu svedčia tomu, že odôvodňuje svoj nárok na náhradu škody tým, že musel vynaložiť náklady, ktoré by bol ušetril, resp. získal z eurofondov, keby žalovaná riadne plnila. Sám toto kvalifikuje ako nárok na „náhradu ušlého zisku.“ Všeobecne skutočným ušlým ziskom je reálna strata z predpokladaného zisku (rozmnoženia majetku). Obchodný zákonník v ust. § 381 má aj úpravu tzv. abstraktného zisku, ktorý sa pripúšťa namiesto skutočného zisku obvykle dosahovaného v poctivom obchodnom styku v danom odbore podnikania. O alternatívu tzv. abstraktného zisku vzhľadom na charakter predmetnej veci nejde. Pre úspech žaloby o náhradu skutočného ušlého zisku bolo na žalobcov, aby bolo v konaní zistené, že takéto plnenie s pravdepodobnosťou blížiacou sa (podľa bežného uvažovania) istote by bol získal.

Na toto však, podľa odvolacieho súdu, neboli v dokazovaní pred súdom prvého stupňa produkované ani realizované dôkazy. Prvostupňový súd správne poukázal na skutočnosti uvedené v správe od Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR z 29. apríla 2014 (č. l. 307 spisu), v ktorej je obsiahnutý aj údaj o tom, že dodatočné výdavky z dôvodu nepresného zosúladenia rozpočtu projektu a výkazu výmer s projektovou dokumentáciou sú považované za neoprávnené a prijímateľ je povinný si ich uhradiť z vlastných zdrojov. Pokiaľ by bol v rámci daného projektu výkaz výmer spracovaný a predložený v rámci žiadosti o NFP inak, nie je možné zo strany ministerstva odpovedať, že takto spracovaný výkaz výmer by bol v plnom rozsahu aj schválený, nakoľko nevie, ako by tento výkaz výmer vyzeral. Schváleniu predchádza jednak kontrola formálnej správnosti výkazu výmer a jednak odborné hodnotenie, pri ktorých sú posudzované navrhované položky odbornými hodnotiteľmi. Hodnotiteľ posudzuje rozsah a kvalifikáciu položiek na základe stanovených hodnotiacich kritérií. Na základe výsledkov týchto procesov by mohlo dôjsť aj k vyčleneniu neoprávnených výdavkov.

Odvolací súd konštatoval, že takáto správa nemôže byť podkladom pre záver o tom, že aj pri správnom a bezchybnom spracovaní výkazu výmer žalovanou, by žalobca s pravdepodobnosťou blížiacou sa (podľa bežného uvažovania) istote získal plnenie, ktorého náhrady sa domáha v tomto konaní.

Zákonný text ust. § 380 Obchodného zákonníka definuje i náklady, ktoré sa budú alebo môžu považovať za škodu, v zúženom rozsahu, pretože spája tieto náklady s ich príčinou -porušením povinností druhej strany. Nejde teda o akékoľvek náklady, ktoré vznikli v súvislosti s tým, že zmluvný partner porušil svoje právne povinnosti, ale len také náklady, ku ktorým porušenie povinnosti priamo viedlo, ktoré boli nutne spojené s protiprávnym konaním škodcu. Ujmou v zmysle § 380 Obchodného zákonníka teda nie je akákoľvek ujma vzniknutá poškodennej strane, ale len ujma v priamej príčinnej súvislosti s porušením záväzkových povinností škodcom. Škoda musí byť nesprostredkovaným následkom protiprávneho konania, ktorá je jej hlavnou príčinou, nesmie ísť o príčinu len vedľajšiu, prípadne príčinu skúmanú len vo všeobecnej rovine bez rozboru jednotlivých prvkov konkrétnej situácie. Pokiaľ dôjde k reťazeniu jednotlivých príčin a následkov, musí škoda bezprostredne vziť z konania škodcu.

Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvého stupňa, že aj pri takejto alternatíve posudzovania nároku nie je možné urobiť záver, že je daná priama príčinná súvislosť medzi žalovanou uznaným pochybením (v záväzkovom vzťahu založenom zmluvou s obcou) a povinnosťou žalujúcej obce zaplatiť faktúry zhotoviteľovi č. 2009334 z 15. decembra 2009 a č. 2009336 z 15. decembra 2009 (po ich krátení o 5%).

Žalobca sa v odvolaní zaoberá aj vzťahom nároku na náhradu škody k nároku zo zodpovednosti za vady diela. V konaní však nebolo tvrdené, že by žalobca voči žalovanej uplatnil nároky zo zodpovednosti za vady diela.

Na námietky vedľajšieho účastníka poukazujúcimi na aplikáciu ust. § 440 ods.2 Obchodného zákonníka reagoval žalobca v konaní pred súdom prvého stupňa písomným podaním zo 14. marca 2012 (č. l. 138 spisu), podaním zo 6. februára 2013 (č. l. 207 spisu), ale i ústnymi prednesmi na pojednávaniach 6. decembra 2012 a 11. februára 2013. Napokon aj v odvolaní k týmto skutočnostiam s odkazom na rozsudok NS ČR 25Cdo 1612/2004 zdôrazňuje, že ide o škodu spôsobenú vadným plnením.

Odvolací súd citoval časti uvedeného rozhodnutia NS ČR a mal za to, že uvedené rozhodnutie v konečnom dôsledku nevyklučuje to, že síce možno uplatňovať nárok na náhradu škody nezávisle na nárokoch z titulu zodpovednosti za vady, ale nemožno opomíňať, že nároky, ktoré vyplývajú zo záväzkov zo zodpovednosti za vady, sa nemožno domáhať z titulu náhrady škody. Preto ani takáto odvolacia námietka nie je takej relevancie, aby mohla privodiť záver o zmene rozhodnutia súdu o zamietnutí žaloby o náhradu škody.

Okrem uvedených podaní doručil žalobca v odvolacom konaní ešte ďalšie podanie, v ktorom sa zaoberá riešením otázky podávania opravných prostriedkov zo strany vedľajšieho účastníka. Zdôrazňuje, že proti predchádzajúcemu rozsudku súdu prvého stupňa bolo podané vedľajším účastníkom odvolanie bez

súhlasu vedľajšieho účastníka. Odvolací súd napriek tomu o podanom odvolaní vedľajšieho účastníka konal a rozhodol tak, že odvolaniu vyhovel a zrušil prvostupňový rozsudok. V novom konaní na základe zrušujúceho uznesenia súd prvého stupňa prehodnotil vec a žalobu zamietol, čím došlo k poškodeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Žalobca zdôrazňuje, aby sa rešpektovalo to, že každý má právo, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad právnej normy.

V nadväznosti aj na toto podanie, odvolací súd teda posudzoval prejavy vôle pojaté do písomných podaní žalobcu, ktorými sa domáhal rozhodnutia o pripustení dovolania v predmetnej veci.

V tejto súvislosti z podaní žalobcu by mohlo vyplynúť, že sa domáha vyriešenia otázky prípustnosti odvolania vedľajšieho účastníka proti predchádzajúcemu rozhodnutiu súdu, ale zároveň aj zodpovedania otázky právnej kvalifikácie nároku na náhradu škody vo vzťahu medzi architektom a obcou.

Na tieto otázky dal odvolací súd odpoveď. Už v súvislosti s prejednaním predchádzajúceho odvolania zodpovedal otázku účinkov odvolania podaného vedľajším účastníkom v dôvodoch svojho rozhodnutia 2Cob 59/2011-163 z 19. apríla 2012. Na strane 5 uvedeného uznesenia odvolací súd vyriešil otázku oprávnenia vedľajšieho účastníka podať proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa odvolanie a na závery uvedené v tomto uznesení odkazuje odvolací súd aj teraz, keď sa žalobca domáha položenia dovolacej otázky na riešenie oprávnenia vedľajšieho účastníka podať odvolanie. Vedľajší účastník v zmysle § 201 veta druhá O. s. p. je oprávnený podať odvolanie aj v prípadoch, keď v spore vystupuje popri účastníkovi za predpokladu, že sa preukáže, že z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkom. V takom prípade môže podať odvolanie aj proti vôli hlavného účastníka. O takýto prípad ide aj v predmetnej veci.

Aj otázku právneho posúdenia nároku v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka zodpovedal odvolací súd v dôvodoch predchádzajúceho rozhodnutia napokon aj v tomto rozhodnutí tak, ako je uvedené vyššie.

Nejde o riešenie takých právnych otázok, ktoré by nevyplynuli z explicitného znenia príslušných zákonných ustanovení alebo, že by išlo o otázky, ktoré súdna prax už riešila rôzne. Neboli preto splnené ani podmienky pre pripustenie dovolania v zmysle § 238 ods. 3 O. s. p. na tieto žalobcom požadované otázky.

Aj pri ich riešení teda odvolací súd dospel k záveru, že ich zodpovedanie nemá za následok zrušenie, či zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. februára 2015, č. k. 2Cob 90/2014-365, podal žalobca dovolanie podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. z dôvodov podľa § 241 ods. 2 písm. a/ a písm. c/ O. s. p.

Podľa žalobcu súdy nevykonali dokazovanie k jednotlivým položkám, ktoré žalovaná neuviedla vo výkaze výmer ako súčasť vypracovanej projektovej dokumentácie, čím došlo k porušeniu ústavného práva žalobcu na spravodlivý proces a spravodlivé rozhodnutie (čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR). Žalobca poukázal, že z práva na spravodlivý proces vyplýva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov s výhradou, že (ne)majú význam pre rozhodnutie vo veci samej (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 170/2005).

Žalobca mal za to, že odvolací súd sa dostatočne neriadil ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Konštatoval, že napadnutý rozsudok nemá dostatočné objektívne odôvodnenie. Z hľadiska ust. § 219 O. s. p. tak nebol dôvod na potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa bez toho, aby sa zrozumiteľným spôsobom vysporiadal s dôvodmi odvolania. Týmto bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa žalobcu napadnuté rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, keď súdy nezaujali relevantné stanovisko k právnomu posúdeniu žalobcom uplatneného nároku.

Žalobca v dovolaní podrobne opísal skutkový stav ako aj priebeh súdneho konania. Mal za to, že

odvolací súd k podanému dovolaniu nezaujal žiadne stanovisko, a to najmä k argumentáciám žalobcu, že sa predmetom hodnotenia súdu nestala žiadna z uvedených položiek, ktoré neobsahoval výkaz výmer a nehodnotí reakciu žalovanej, prečo uvedené položky boli vynechané a že opomenul vyhodnotiť zákonnú zodpovednosť žalovanej za škodu, ktorá pre žalobcu nastala jej zavinením, keďže: a) je preukázaná škodová udalosť, t.j. vadné a neúplné vyplnenie výkazu výmer ako súčasti projektovej dokumentácie, b) je preukázaná súvislosť medzi týmto vadným vypracovaním výkazu výmer k celkovej projektovej dokumentácii, s) je preukázaná vedomosť žalovanej, že pochybenia boli reálne zistené a vyčíslené v rámci realizácie projektu zhotoviteľom diela (stavby), o čom sa osobne presvedčila a nevzniesla žiadne námietky, d) súd nevyhodnotil rozporné tvrdenia medzi žalovanou a vedľajším účastníkom - poisťovňou, ktorá bez akéhokoľvek vysvetlenia nerešpektovala pokyny žalovanej na plnenie a to ani na list zo 16. apríla 2009 a ani na list zo 6. apríla 2011, e) súd nezohľadnil povinnosť obce ako samosprávneho orgánu, ktorý je zo zákona povinný uplatňovať všetky nároky týkajúce sa majetku obce, f) pri rozhodovaní o náhrade škody v prípade, že za žalovaného má plniť zo zákonného poistenia poisťovňa, nemožno vychádzať iba z prednesov a požiadaviek poisťovne, keď sú v rozpore s pokynmi poisteného.

Súd nepriznanie náhrady škody tiež odôvodňuje aj tým, že sa žalobca po zistení chýbajúcich položiek nepokúsil o opätovné poskytnutie NFP na práce nezahrnuté vo výkaze výmer, hoci podľa čl. 6 bod 6.3 Zmluvy o poskytnutí NFP neoddeliteľnou súčasťou zmluvy je rozpočet projektu. Podľa čl. 3 bod 3.2 celková výška NFP môže byť prekročená najviac do výšky 1 Euro a to len z technických príčin na strane Poskytovateľa. Poskytovateľ NFP v odpovedi z 3. januára 2012 na výzvu súdu výslovne potvrdil, že žiadateľ nemôže dodatočne žiadať o NFP nad sumu, ktorá bola zazmluvnená. Podľa žalobcu odvolací súd svoje rozhodnutie založil na neopodstatnenej úvahe o tom, či žalobca uplatnil voči žalovanej vady diela alebo nárok na náhradu škody vzniknutej z tejto vady. Bolo však jeho povinnosťou postup žalobcu správne právne posúdiť podľa predložených vyjadrení. Podľa žalobcu bolo v prvom rade povinnosťou súdu vyhodnotiť obsah listu obce doručený žalovanej z 9. apríla 2009, kde svoje nároky obec uplatňuje a nadväzne aj ďalšiu korešpondenciu žalovanej a obce s vedľajším účastníkom. Odvolací súd išiel nad rámec preskúmania prvostupňového súdu. Odvolací súd bez vykonania doplňujúceho dokazovania vychádza z iných skutkových a právnych záverov pri svojom potvrdzujúcom výroku.

Záverom žalobca navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať dovolacie trovy za dva úkony právnej pomoci.

K dovolaniu žalobcu sa vyjadril vedľajší účastník na strane žalovanej. Uviedol, že nesúhlasí s názormi žalobcu, podľa ktorých nebolo vykonané dokazovanie k jednotlivým položkám, ktoré žalovaná neuviedla vo výkaze výmer ako súčasť vypracovanej projektovej dokumentácie, ďalej že napadnutý rozsudok nemá dostatočné objektívne odôvodnenie a že sa odvolací súd zrozumiteľným spôsobom nevysporiadal s dôvodmi odvolania.

Poukázal, že odvolací súd sa s odvolacími námietkami žalobcu náležitým spôsobom vysporiadal a odvolací súd primeraným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagoval na procesné úkony žalobcu a napadnuté rozhodnutie má dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu. Je toho názoru, že napadnuté rozhodnutie nie je nepreskúmateľné a plne rešpektuje základné právo účastníkov konania na spravodlivý súdny proces. Dodal, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Vedľajší účastník nesúhlasil ani s názorom žalobcu, že odvolací súd mal ísť nad rámec preskúmania prvostupňového súdu a bez vykonania doplňujúceho dokazovania vychádzať z iných skutkových a právnych záverov pri potvrdzujúcom rozsudku. Žalobca ani neuviedol, z akých iných skutkových a právnych záverov mal odvolací súd vychádzať.

Vedľajší účastník dodal tiež, že žalobcom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Výtýkaná neúplnosť alebo nesprávnosť by mohlo byť spojená s procesnou vadou konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., vada tejto povahy ale prípustnosť dovolania nezakladá.

K námietke žalobcu, že rozhodnutie odvolacieho súdu ma spočívať na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) uviedol, že tento je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť iba procesne prípustné dovolanie, samo ale prípustnosť dovolania nezakladá. Vedľajší účastník je toho názoru, že zdôvodnenie nesprávneho právneho posúdenia veci žalobcom, a to, že súdy nezaujali relevantné stanovisko k právnomu posúdeniu žalobcom uplatneného nároku, ani nespadá pod definíciu právneho posúdenia veci.

Záverom vedľajší účastník navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol a zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy dovolacieho konania vo výške 454,24 eur (podľa ust. § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. za jeden právny úkon 370,14 eur, 1 x režijný paušál 8,39 eur a 20 % DPH).

Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či jeho dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Žalobca dovolaním napadol rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O. s. p.), ale proti potvrdzujúcemu rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O. s. p.; najvyšší súd dosiaľ v tejto veci nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Prípustnosť podaného dovolania preto z § 238 O. s. p. nevyplýva.

So zreteľom na ust. § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Žalobca v dovolaní namietal, že súdy mu odňali možnosť konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za

následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

Žalobca v dovolaní namietal, že súdy nevykonali dokazovanie k jednotlivým položkám, ktoré žalovaná neuviedla vo výkaze výmer ako súčasť vypracovanej projektovej dokumentácie, čím došlo k porušeniu ústavného práva žalobcu na spravodlivý proces a spravodlivé rozhodnutie (čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR).

K námietke ohľadne nevykonania navrhnutých dôkazov dovolací súd uvádza, že dokazovaním je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (vid' § 120 ods. 1 O. s. p.), a nie účastníkov konania. Nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. (vid' R 37/1993).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K časti dovolania, v ktorej žalobca píše, že rozhodnutia súdov sú nedostatočne odôvodnené, dovolací súd uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (vid' najmä aktuálne rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť predmetnej právnej vety - dovolaním napadnuté rozhodnutie uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

V prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (vid' viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2Cdo 130/2011, 3Cdo 248/2011, 5Cdo 244/2011, 6Cdo 185/2011 a 7Cdo 38/2012).

Rovnako, ako je už uvedené vyššie, postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonával všetky účastníkom navrhované dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu

podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo týmto postupom sa účastníkovi neodníma možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že žalobca namietal aj skutočnosť, že súdy vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcov boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

So zreteľom na to, že prípustnosť dovolania žalobcu nevyplyva z § 238 O. s. p., v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia žalobcom namietanej procesnej vady (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) a nevyšli najavo iné procesné vady vymenované v § 237 ods. 1 O. s. p., najvyšší súd odmietol jeho dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

Dovolací súd však priznal náhradu trov dovolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ho zastupoval už aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby - vypracovanie vyjadrenia k dovolaniu z 20. mája 2015 k dovolaniu žalobcu [§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil dovolací súd podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 370,14 eur, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu 8,39 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a 20% DPH (75,71 eur) predstavuje spolu 454,24 eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.